

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/559/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213201648
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3213201648.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a členov JUDr. Stanislavy Markovej a JUDr. Ľubice Bajzovej, v právnej veci navrhovateľa: NM L. s. r. o., IČO: 36 862 487, D.. Z. XX, N. N., zastúpený: L. & A., s.r.o., W. XX, N., IČO: 47 246 774, proti odporcom: 1/ Renata N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, 2/ V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, obaja zastúpení: V. kancelária JUDr. R. T., s.r.o., J. M. XX, N. nad N., IČO: 36 789 925, o zaplatenie 1 277,23 eur s príslušenstvom na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 25. júna 2013, č. k. 5C/26/2013-39, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom na účet ich právnej zástupkyne číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX náhradu trov konania v sume 83,06 eur titulom trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 25. júna 2013, č. k. 5C/26/2013-39, bolo rozhodnuté tak, že súd návrh zamietla a navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcom na účet ich právnej zástupkyne číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX náhradu trov konania v sume 166,13 eur titulom trov právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd uložil odporcom 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 1 277,23 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 07.04.2009 do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že dňa 13.12.2007 uzavrela spoločnosť Y. a.s., IČO: 36 816 337, ako veriteľ s odporkyňou 1/ ako dlžníkom a s odporcom 2/ ako spoludlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. 70056424, na základe ktorej veriteľ poskytol odporkyni 1/ na jej bankový účet úver vo výške 995,82 eur. Dlžník porušil svoj záväzok riadne a včas splácať poskytnutý úver dňa 16.01.2008, kedy nezaplatil minimálnu mesačnú splátku. Dlžník nereagoval na výzvy veriteľa. Preto veriteľ od zmluvy odstúpil, pričom účinnosť odstúpenia nastala dňa 06.04.2009. Právna zástupkyňa odporcov na pojednávaní uviedla, že žiada žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť z viacerých dôvodov. Vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku z dôvodu, že podľa textu návrhu a predložených listín právny predchodca navrhovateľa mal od zmluvy odstúpiť dňa 06.04.2009 a svoj nárok si uplatnil 04.04.2013, teda po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby. Právny vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcami je vzťahom, ktorý sa spravuje ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom, keďže ide o vzťah zo spotrebiteľského úveru. Odporcovia ako spotrebiteľia nemohli ovplyvniť text zmluvy, z ktorej je zrejmé, že táto je predtlačeným formulárom. Zmluvné podmienky zmluvy sú neprijateľné pre ich nečitateľnosť a nie je možné ani akceptovať ani to, že na daný vzťah sa má použiť Obchodný zákonník a tým by

mala byť aj predĺžená premlčacia doba. Okrem toho navrhovateľ nepredložil žiaden doklad o poukázaní sumy úveru odporcom a taktiež neuviedol žiadne údaje o jeho splácaní odporcami. Odporkyňa 1/ na pojednávaní uviedla, že keď jej to zo súdu prišlo, tak ani nevedela čo to je, nevie aká je to spoločnosť a ani to, či si od nich brala úver. Domov jej nechodili žiadne upomienky a nevie ani, z čoho by to splácala, pretože od roku 2008 je jej prechodným bydliskom onkológia v Bratislave, keďže má 2 deti, ktoré sú onkologickými pacientmi a ona sama má tiež zdravotné problémy. V súčasnosti má len nemocenské dávky v sume 330,- eur mesačne. Potvrdila, že podpis na zmluve o úvere je jej podpisom, no nepamätá si, v akej výške a akým spôsobom jej bol poskytnutý úver.

Na základe vykonaných dôkazov okresný súd zistil, že dňa 13.12.2007 uzavrela spoločnosť Y. a.s., IČO: 36 816 337, ako veriteľ (ďalej len veriteľ) s odporkyňou 1/ ako dlžníkom a s odporcom 2/ ako spoludlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. 70056424 (ďalej aj len zmluva), na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 40 000,- Sk (1 327,76 eur). Dňa 13.12.2007 poskytol veriteľ na bankový účet označený v zmluve ako účet, kam si dlžník žiadal poskytnúť úver, sumu vo výške 995,82 eur (30 000,- Sk). Z dôvodu, že odporcovia neplatili splátky úveru riadne a včas, čím porušili ustanovenia zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, navrhovateľ v zmysle čl. 8.4 všeobecných obchodných podmienok odstúpil od zmluvy. Odstúpenie bolo odporkyňi 1/ doručené dňa 06.04.2009. Veriteľ svoju pohľadávku zo zmluvy postúpil navrhovateľovi.

Okresný súd poukázal na znenie ustanovení § 2 písm. b), § 3 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), § 48 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1, 2, § 111, § 451 ods. 1, 2, § 457 Občianskeho zákonníka a na znenie čl. 8.4 všeobecných obchodných podmienok.

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi veriteľom a odporcami na základe zmluvy o revolvingovom úvere je vzťahom občianskoprávnym, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd spoľahlivo preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (veriteľom) a odporcami bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť odporcom úver vo výške 40 000,- Sk (1 327,76 eur), no preukázateľne veriteľ poskytol na účet uvedený v zmluve peňažné prostriedky iba vo výške 30 000,- Sk (995,82 eur). Odporcovia sa zaviazali splatiť úver v splátkach. Keďže odporcovia neplatili splátky úveru riadne a včas, veriteľ v zmysle ust. čl. 8.4 všeobecných obchodných podmienok odstúpil od zmluvy. Zmluva, ktorú účastníci uzatvorili, je spotrebiteľskou zmluvou (s poukazom na § 879j Občianskeho zákonníka). Odstúpením od zmluvy zo strany veriteľa bola zmluva zrušená od začiatku. Preto mu boli odporcovia povinní vydať bezdôvodné obohatenie, t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostali. Sumu, ktorú mali odporcovia (odporkyňa 1/) od veriteľa dostať, však navrhovateľ nijakým dôveryhodným dôkazom nepreukázal. Na jednej strane tvrdil a výpisom z účtu preukazoval, že odporkyňi 1/ poukázal sumu 995,82 eur, no na druhej strane v rozpore s týmto tvrdením v návrhu a predloženým výpisom z účtu vo svojom vyjadrení zo dňa 28.05.2013 uvádzal, že žalovaná suma, ktorá je vyššia, než suma, ktorú veriteľ poukázal, je istinou. Keďže zmluva bola odstúpením od začiatku zrušená, navrhovateľ nemá nárok na žiadne príslušenstvo a sankcie zo zmluvy. Uvedené vyplýva z ust. § 48, § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka. Všeobecne platí, že zmluva sa odstúpením od nej v celosti od začiatku nezrušuje za podmienky, že sa na tom účastníci dohodli. Takáto dohoda však zároveň musí byť v súlade s právnymi predpismi. V obchodných podmienkach je síce uvedené, že zrušením zmluvy nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy, no takéto ustanovenie považoval okresný súd za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tým aj za neplatnú pre jej rozpor so zákonom, konkrétne s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože takáto zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachováva právo navrhovateľa (dodávateľa, veriteľa) na úrok, poplatky, zmluvné pokuty, zabezpečenie záväzku a možnosť započítať úhrady navrhovateľom podľa jeho vôle resp. najskôr na príslušenstvo (úroky, náklady) a sankcie z titulu porušenia zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov, nákladov na vymáhanie pohľadávky, sankcií a iného príslušenstva popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa uvedenej zmluvnej podmienky dohodnutej medzi účastníkmi konania sú

nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Zároveň uvedené obchodné podmienky vrátane cit. neprijateľnej podmienky boli koncipované v rámci štandardnej (tzv. formulárovej alebo aj typovej) zmluvy a neboli individuálne dojednané. Veriteľ, ktorý zmluvu vrátane obchodných podmienok sformuloval, sám dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Taktiež je neprijateľné a pre spotrebiteľa nevýhodné oproti úprave podľa občianskeho práva, aby akékoľvek predčasné ukončenie zmluvy akýmkoľvek spôsobom (aj odstúpením) malo pre spotrebiteľa rovnaké následky, hoc právne predpisy spájajú s rôznymi spôsobmi ukončenia zmluvy rôzne následky a účinky. Navrhovateľovi by preto patrilo iba vydanie bezdôvodného obohatenia, t. j. toho, čo veriteľ odporcom poskytol po odrátaní ich úhrad. Keďže navrhovateľ spoľahlivo nepreukázal ani výšku peňažných prostriedkov poskytnutých odporcom a nesplnil si ani len povinnosť tvrdenia o tom, koľko odporcovia doposiaľ uhradili, nebolo možné jeho návrhu vyhovieť ani len sčasti. Dôkazom o poskytnutých peňažných prostriedkoch právnym predchodcom navrhovateľa odporcom a splnením si povinnosti tvrdenia nie je predloženie tabuľky s číslom zmluvy a uvedením sumy čerpania a sumy splátok bez toho, aby z nej bolo zrejmé, ku ktorému dňu sú tieto údaje aktualizované a kto ich vôbec vytvoril. Ak ide o tabuľku vytvorenú navrhovateľom alebo jeho právnym predchodcom, je to len tvrdenie účastníka, ktoré súd nemôže považovať za vierohodný a presvedčivý dôkaz o výške poskytnutých finančných prostriedkoch odporcom za situácie, keď odporkyňa 1/ si nepamätá sumu a spôsob poskytnutia úveru a druhý odporca sa k tomuto nevyjadril. Za účelom preukázania výšky bezdôvodného obohatenia by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré jednak navrhovateľ nenavrhol a ktoré okresný súd nepovažoval v konečnom dôsledku za potrebné z dôvodu dôvodne vznesenej námietky premlčania odporcami. Veriteľ od zmluvy odstúpil, pričom odstúpenie bolo doručené odporcom dňa 06.04.2009. Týmto bola z dôvodov uvedených vyššie zmluva od začiatku zrušená a navrhovateľ by tak mal iba nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Veriteľ poskytol dňa 13.12.2007 na účet podľa zmluvy peňažné prostriedky v sume 995,82 eur, pričom z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, či to bol skutočne účet odporcov, resp. odporkyne 1/ a či a kedy poskytol nejaké ďalšie prostriedky, keďže úverový rámec bol vyšší, než suma prvýkrát poskytnutých prostriedkov. Nie je preto preukázané, kedy skutočne a v ako rozsahu došlo k bezdôvodnému obohateniu odporcov, a či to bol účet jedného z odporcov, čím by došlo k ich obohateniu. Zároveň však tieto okolnosti nie je potrebné preukazovať, pretože tomu tak mohlo byť najneskôr do odstúpenia od zmluvy. Najneskôr od odstúpenia od zmluvy, t. j. od 06.04.2009 začala plynúť premlčacia doba. Objektívna trojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula najneskôr dňa 06.04.2012. Navrhovateľ podal návrh na súde dňa 04.04.2013, t. j. bez akýchkoľvek pochybností po uplynutí premlčacej doby. Keďže právo navrhovateľa je premlčané a odporcovia vzniesli námietku premlčania, nebolo možné priznať navrhovateľovi uplatnený nárok ani z časti. Preto okresný súd návrh ako nedôvodný zamietol. Keďže záväzkový vzťah založený medzi veriteľom a odporcami bol vzťahom spotrebiteľským, je potrebné naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka aj pokiaľ ide o premlčanie. Akékoľvek dojednanie zmluvy, ktoré majú za následok dlhšie premlčacie doby, než ustanovuje Občiansky zákonník, vrátane ustanovenia o aplikácii Obchodného zákonníka, sú neprijateľnými a tým neplatnými zmluvnými podmienkami, pretože sú zjavne nevýhodné pre odporcov ako spotrebiteľov a zhoršujú ich postavenie vo vzťahu k veriteľovi, ktorý by v prípade aplikácie takýchto ustanovení mal podstatne dlhší čas na uplatnenie svojho práva, čo by samozrejme mohol využiť aj pokiaľ ide úrok z omeškania, keď by si pohľadávku nemusel zámerne uplatniť na súde skôr, aby sa plynutím času zvýšila celková suma úrokov z omeškania, na ktoré mu vzniká nárok od momentu omeškania dlžníka. Okrem toho odstúpením od zmluvy sa z dôvodov uvádzaných vyššie ruší od začiatku celá zmluva vrátane ustanovení majúcich za následok dlhšiu premlčaciu dobu na uplatnenie nároku veriteľa.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporcom, ktorí mali v konaní plný úspech, priznal plnú náhradu trov konania. Odporcovia si uplatnili náhradu trov konania vo výške 166,13 eur titulom trov právneho zastúpenia, ktorú im okresný súd aj priznal, keďže trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len "vyhláška") nasledovne:

- odmena 61,41 eur za prevzatie a prípravu zastúpenia,
- odmena 61,41 eur za zastupovanie na pojednávaní,
- režijný paušál k 2 úkonom právnej služby vykonaným v roku 2013 po 7,81 eur,
- 20 % DPH zo sumy 138,44 eur (súčet odmien a paušálov) vo výške 27,69 eur.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), § 205 ods. 2 písm. b), f) O. s. p. Podľa názoru navrhovateľa odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné, nakoľko nie je jasné, akým spôsobom dospel okresný súd k svojim záverom. Z toho dôvodu je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, ktorá vada má s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenia pod sp. zn. 8 Sžo 320/2010, 6 Cdo 43/2010) za následok odňatie možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Podľa názoru navrhovateľa sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nevyporiadal so skutočnosťami, ktoré boli rozhodujúce pre správne rozhodnutie a tento svoj postup žiadnym spôsobom neodôvodnil. Okresný súd na začiatku svojej právnej argumentácie bez akéhokoľvek zdôvodnenia ustálil, že predmetný záväzkový vzťah je vzťahom občianskoprávnym a bez náležitého zdôvodnenia označil aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka za nepripustnú, nakoľko by tak vznikla značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na obsah nálezov Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 311/07, I. ÚS 265/05 a IV. ÚS 296/09, takéto rozhodnutie okresného súdu bez náležitého odôvodnenia je potrebné považovať za arbitrálné a navyše nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, teda za rozporné s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Navrhovateľ ďalej poukázal na znenie § 153 ods. 4 O. s. p., na dôvodovú správu k uvedenému ustanoveniu a na záver okresného súdu, podľa ktorého „akékoľvek dojednania zmluvy, ktoré majú za následok dlhšie premičanie doby, než ustanovuje Občiansky zákonník, vrátane ustanovenia o aplikácii Obchodného zákonníka, sú neprijateľnými a tým neplatnými zmluvnými podmienkami, pretože sú zjavne nevýhodné pre odporcov ako spotrebiteľov a zhoršujú ich postavenie vo vzťahu k veriteľovi“. Navrhovateľ s vyššie uvedeným záverom okresného súdu nesúhlasí, nakoľko podľa jeho názoru predmetná zmluva o úvere neobsahovala žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, keďže obsahovala zmluvné podmienky, vyplývajúce priamo z Obchodného zákonníka. Záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere majú vždy charakter absolútnych obchodov a na tento záväzkový vzťah sa budú vždy aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, týkajúce sa dĺžky trvania, začiatku, plynutia a skončenia premičacej doby. Z uvedeného vyplýva, že právne závery okresného súdu ohľadne premičania v prejednávanej veci nie sú správne a dostatočne odôvodnené. Ak mal okresný súd za to, že predmetná zmluva obsahovala akúkoľvek neprijateľnú podmienku, s čím však navrhovateľ nesúhlasí, mal túto neprijateľnú podmienku uviesť vo výroku rozsudku. Ak tak neurobil, odňal tak navrhovateľovi možnosť domáhať sa preskúmania tejto neprijateľnej podmienky v odvolacom konaní v zmysle § 153 ods. 4 O. s. p., a teda aj možnosť konať pred súdom. Navrhovateľ tiež poukázal na to, že výroková časť prvostupňového rozsudku je záväzná nielen pre odvolací súd, ale ja pre dovolací súd v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. Nepripustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu bráni tomu, aby taký rozsudok mohol byť predmetom prieskumu dovolacieho súdu z hľadiska existencie dovolacích dôvodov uvedených v § 241 ods. 2 písm. b) c) O. s. p. Dovolací súd teda nie je oprávnený skúmať, aj keby sa toho dovolateľ výslovne dožadoval, či odvolací súd posúdil prejednanú vec po právnej stránke správne. Navrhovateľ pritom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.7.2012, sp. zn. 1 Obdo 25/2012, pričom podľa názoru navrhovateľa sa prejednaná vec neodlišuje od prípadu v uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Ďalej navrhovateľ s poukazom na znenie ustanovení § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch vyslovil záver, podľa ktorého Zmluva o úvere nevznikla na základe Zákona o spotrebiteľských úveroch, ale na základe Obchodného zákonníka. Ak okresný súd v napadnutom rozsudku uvádza, že vzťah medzi účastníkmi je vzťahom občianskoprávnym, vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. S poukazom aj na dôvodovú správu k novele Obchodného zákonníka zákonom č. 454/2008 Z. z. preto podľa názoru navrhovateľa nie sú právne závery okresného súdu správne a navyše odôvodnené. K otázke odstúpenia od zmluvy podľa názoru navrhovateľa nedošlo týmto právnym úkonom ku zrušeniu úverovej zmluvy od počiatku, ale došlo k zániku zmluvného vzťahu ku dňu doručenia odstúpenia od zmluvy. Preto plnenie, ktoré bolo navrhovateľom poskytnuté z titulu platne uzavretej zmluvy nemožno považovať po odstúpení od zmluvy za bezdôvodné obohatenie. K otázke premičania navrhovateľ uviedol, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka. Premičacia doba teda mohla uplynúť 6.4.2013 (uplynutím štyroch rokov odo dňa doručenia odstúpenia od zmluvy). Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. Cdo 3337/2010, ktorého závery sú vzhľadom na spoločný vývoj a príbuznosť právnych poriadkov je relevantné aj pre slovenskú právnu úpravu.

Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že právne názory okresného súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Okresný súd postupoval tak, že sa uspokojil iba s tvrdeniami odporkyne v prvom rade, že nevie či vôbec čerpala nejaké finančné prostriedky od veriteľa odporkyne, a následne nevykonala žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie zistených skutkových okolností, pričom takýto postup ani žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil. Pritom navrhovateľ riadne preukázal, že poskytol odporcovi úver predložením bankového výpisu z účtu, pričom zároveň predložil a riadne označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Tieto skutočnosti však prvostupňový súd vôbec nezobral do úvahy. V uvedenom prípade nebol navrhovateľ povinný preukazovať, že bankový účet, na ktorý boli poskytnuté peňažné prostriedky, patrí odporcovi. Z dôkazov, ktoré mal súd k dispozícii muselo byť súdu zrejmé, že právny predchodca navrhovateľovi poskytol (previedol) peňažné prostriedky odporcovi na účet, ktorý odporca uviedol v Zmluve o úvere. Ak aj prvostupňový súd mal za to, že bolo potrebné preukázať, komu uvedený účet patrí, bolo jeho povinnosťou vykonať ohľadom tejto skutkovej okolnosti dokazovanie, čo sa však nestalo. Prvostupňový súd v odôvodnení Rozsudku jednoznačne a jasne neuviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom neopísal priebeh konania, neuviedol stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci a ku výsledkom vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, zároveň dostatočne nevysvetlil. Navrhovateľ je toho názoru, že skutkové a právne závery prvostupňového súdu sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Navrhovateľ v závere odvolania namietal, že okresný súd nevykonala dokazovanie v potrebnom rozsahu, pričom právne závery okresného súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Okresný súd postupoval tak, že sa uspokojil iba s tvrdeniami odporkyne v prvom rade, že : „nevie čo to je, aká je to spoločnosť a nevie ani to, či si od nich brala úver“ a tým, že odporkyňa v 1. rade uviedla, že podpis na Zmluve o úvere je jej podpisom, avšak „nepamätá si sumu a spôsob poskytnutia úveru.“ Okresný súd následne nevykonala žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie zistených skutkových okolností, pričom takýto postup ani žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil. Pritom navrhovateľ riadne preukázal, že poskytol odporcovi úver (predložením bankového výpisu z účtu), pričom zároveň predložil a riadne označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Tieto skutočnosti však prvostupňový súd vôbec nezobral do úvahy. Navrhovateľ je toho názoru, že v prípade, že mal prvostupňový súd za to, že určité skutočnosti uvedené v žalobnom návrhu ostali sporné, bolo jeho povinnosťou o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich na doplnenie dôkazov, prípadne doplniť dokazovanie v zmysle ust. § 120 ods 1 O.s.p. Navyše navrhovateľ považuje za potrebné zdôrazniť, že nemal v uvedenom konaní povinnosť uniesť dôkazné bremeno ohľadom tej skutočnosti, že ku vráteniu poskytnutých peňažných prostriedkov odporcovi v 1. rade nedošlo, došlo by k popretiu všeobecne akceptovaného názoru, že neexistujúcu skutočnosť nemožno dokazovať. Navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že odporcovia vrátili poskytnuté peňažné prostriedky, a preto ani nemal povinnosť takú skutočnosť preukazovať (dokazovať). Ak túto skutočnosť tvrdili odporcovia, mali práve oni uniesť dôkazné bremeno ohľadom nimi tvrdenej skutočnosti.

S poukazom na znenie ustanovení § 212 ods. 3, 5, a § 214 ods. 1 písm. a) O. s. p. navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie, doplnil dokazovanie ohľadne vecí, ktoré ostali sporné a aby na základe vykonaných dôkazov zrušil napadnutý rozsudok, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a odporcu zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania. Pre prípad potvrdenia napadnutého rozsudku navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd vyslovil, že v predmetnej veci je proti rozsudku odvolacieho súdu prípustné dovolanie v zmysle ust. § 238 ods. 3 O.s.p., nakoľko ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rozhodnutie je „po právnej stránke zásadného významu“ , lebo rieši právne otázky, ktoré sú významné z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec, ako aj z hľadiska ochrany spotrebiteľa, t. j. má všeobecný dopad na prípady podobnej povahy, a zároveň dotknuté právne posúdenie veci je významné pre vec samú. Ide o riešenie nasledovných otázok, akým právnym režimom (t. j. režimom Občianskeho alebo Obchodného zákonníka) sa spravuje zmluva o úvere, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ; ako je potrebné nahliadať na určenie dĺžky premlčanej doby pri zmluvách o úvere, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ; konkrétne či možno na zmluvu o úvere aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka ohľadom dĺžky, začiatku, plynutia a trvania premlčanej doby; či možno zákonné ustanovenie, ktoré stanovuje dĺžku premlčacej doby (konkrétne tak ustanovenie § 397 Obchodného zákonníka), považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrili odporcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo vyjadrení uviedli, že napadnutý rozsudok považujú za vecne správny. Za správne považujú závery okresného súdu o premlčaní navrhovateľom uplatneného nároku na základe aplikácie ustanovení o

ochrane spotrebiteľa a ustanovení Občianskeho zákonníka aj s poukazom na súdnu prax, prezentovanú rozsudkami Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 18C/109/2011, Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 61Cb/221/2009-144, Okresného súdu Žilina 6C/253/2008, Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č. k. 10C/47/2010-53 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5M Cdo 20/2009. Podľa názoru odporcov okresný súd správne vyhodnotil neprijateľnosť zmluvných podmienok týkajúcich sa použitia Obchodného zákonníka a dojednania o predĺžení premlčacej doby, ktoré dojednania navyše odporcovia nemohli ovplyvniť. Preto odporcovia navrhli, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu a aby zaviazal navrhovateľa k náhrade trov odporcov v odvolacom konaní v celkovej výške 83,06 eur, ktoré trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokátom, a to odmeny za podanie vyjadrenia vo výške 61,41 eur, režijného paušálu vo výške 7,81 eur a z DPH vo výške 20 %.

K vyjadreniu odporcov k odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V tomto podaní navrhovateľ vyjadril nesúhlas s názorom odporcov o neprijateľnosti zmluvnej podmienky o voľbe Obchodného zákonníka. Režim Obchodného zákonníka sa na vzťah účastníkov aplikuje automaticky bez možnosti voľby v zmysle § 263 Obchodného zákonníka, keďže záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere majú vždy absolútny charakter. Podľa názoru navrhovateľa zákon o spotrebiteľských úveroch nie je normou, na základe ktorej vzniká zmluvný vzťah medzi podnikateľom a spotrebiteľom, ale tento zákon iba dodatočne „nálepkuje“ už vzniknutý zmluvný vzťah a iba bližšie špecifikuje osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľ má za to, že zmluva o úvere vznikla na základe Obchodného zákonníka, ktorý ako jediný právny predpis v ustanovení § 497 upravuje zmluvu o úvere ako osobitný zmluvný typ (tzv. absolútny obchodný vzťah). Takto vzniknutý zmluvný vzťah následne označil zákon o spotrebiteľských úveroch ako „spotrebiteľský“, nakoľko jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Navrhovateľ má ďalej za to, že úprava premlčania nie je úpravou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa. Odlišne stanovená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a Obchodnom zákonníku je iba výsledkom rôznych legislatívnych procesov, z ktorých žiadny nesmeruje k ochrane slabšej strany (spotrebiteľa). Z komplexnej úpravy premlčania v každom z týchto zákonov nie je možné považovať len niektoré z ich za výhodnejšie pre spotrebiteľov. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčacej dobe nemusia byť výhodné za každých okolností pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka. Ak by došlo k situácii, že by spotrebiteľ vystupoval v zmluvnom vzťahu napr. v pozícii veriteľa, bolo by pre neho výhodnejšie aplikovať režim Obchodného zákonníka vrátane ustanovení o štvorročnej premlčacej dobe. Vzhľadom na uvedené a na obsah odvolania navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a aby zaviazal odporcov na náhradu trov odvolacieho konania tak, ako budú vyčíslené v priebehu konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. vo výrokoch rozsudku ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito závermi a podľa § 219 ods. 2 O. s. p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

Na potvrdenie správnosti záverov okresného súdu o otázke premlčania, vyriešenie ktorej otázky je v prejedávanom prípade s poukazom na dátum odstúpenia od zmluvy a dátum podania návrhu primárne rozhodujúce pre posúdenie správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu, odvolací súd považuje za potrebné poukázať na nasledovné:

Je nepochybné, že rozhodovacia prax všeobecných súdov nebola jednotná v otázke, či premlčanie v prípade záväzkov založených úverovou zmluvou sa má posudzovať podľa ustanovení Obchodného alebo Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu súčasná právna úprava dáva odpoveď na riešenie tejto otázky v prospech aplikácie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka na uvedené právne vzťahy.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§

682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V nadväznosti na citáciu vyššie uvedených ustanovení musí odvolací súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované návrhom. Musí by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Podľa názoru odvolacieho súdu absencia prechodných ustanovení v súvislosti so zavedením účinnosti uvedených ustanovení do platného právneho poriadku Slovenskej republiky je aj vyjadrením jednoznačného stanoviska zákonodarcu k rozdielnemu riešeniu uvedeného problému súdnou praxou v prospech použitia príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní aj na právne vzťahy zo zmlúv o spotrebiteľských úveroch, vzniknuté pred účinnosťou uvedených ustanovení. Tento záver sa podľa názoru odvolacieho súdu prejavil už aj v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. rozsudok zo dňa 26.11.2015, sp. zn. 4 MCdo 17/2014). Hoci objektívne existuje aj iný názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na uvedený problém (viď. uznesenie zo dňa 27.8.2015, sp. zn. 2 MCdo 16/2014), odvolací súd sa s týmto odlišným právnym názorom nemôže riadiť ani stotožniť v prejednávacom prípade, pretože právna argumentácia o opodstatnenosti tohto opačného právneho názoru je založená výlučne na aplikácii platného právneho poriadku Českej republiky z dôvodu, že išlo o vec s medzinárodným prvkom. V argumentácii preto absentuje vyporiadanie sa s platným a účinným znením ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného na území Slovenskej republiky, pričom právna argumentácia v tomto rozhodnutí sa prakticky opiera najmä o znenie ustanovenia § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka Českej republiky, v znení zákona č. 501/2001 Sb., ktoré znenie nekorešponduje so znením ustanovenia § 262 Obchodného zákonníka platného a účinného na území Slovenskej republiky, ktoré ustanovenie neobsahuje odsek 4.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval právnú argumentáciu navrhovateľa v odvolaní v prospech aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na daný prípad za nesúladnú s jasne a

zrozumiteľne vyjadreným zámerom zákonodarcu v ustanovení § 52 ods. 2 prednostne aplikovať na všetky právne vzťahy (teda aj premlčanie), ktorých účastníkom je spotrebiteľ, ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namietal, že okresný súd mal vo výroku napadnutého rozsudku výslovne rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 4 O. s. p., odvolací súd sa nestotožnil s dôvodnosťou tejto námietky. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje odkaz na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie upravuje generálnu povinnosť dodávateľa na základe rozhodnutia súdu nepoužívať zmluvnú podmienku, ktorú súd určil za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Preto podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnutie súdu podľa § 153 ods. 4 O. s. p. prichádza do úvahy jedine vtedy, ak súd má zámer určiť dodávateľovi generálnu povinnosť nepoužívať vo svojich zmluvných vzťahoch takúto neprijateľnú podmienku. Práve na základe tejto okolnosti odvolací súd dospel k záveru, že nie pri každom určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve by súd musel zároveň rozhodovať aj podľa § 153 ods. 4 O. s. p. Na základe preskúmania veci odvolací súd zistil, že okresný súd riešil platnosť zmluvných podmienok uzavretej zmluvy v rámci riešenia predbežných otázok, nevyhnutných pre posúdenie dôvodnosti navrhovateľom uplatnených nárokov, pričom z postupu okresného súdu a ani z jeho rozhodnutia vo veci samej nevyplýva, že by bolo zámerom okresného súdu uložiť navrhovateľovi generálnu povinnosť v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka.

S poukazom na to, že podľa vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval za správny právny záver okresného súdu o nutnosti aplikácie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na predmetný právny vzťah medzi účastníkmi vo vzťahu k navrhovateľom uplatneným nárokom v tomto súdnom konaní, ktorý právny záver bez ďalšieho plne opodstatňuje správnosť výroku napadnutého rozsudku vo veci samej, odvolací súd už nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými právnymi argumentmi navrhovateľa, ktorými tiež odôvodňoval svoj názor o nesprávnej aplikácii platného právneho poriadku okresným súdom na prejednávanú vec.

K navrhovateľom v odvolaní namietanej nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nie je možné zamieňať si s nesprávnosťou rozhodnutia. O prípad nepreskúmateľnosti rozhodnutia ide vtedy, ak z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, o aké rozhodné úvahy (skutkové alebo právne) oprel súd svoje rozhodnutie. Môže teda nastať situácia, že výrok súdneho rozhodnutia môže byť v konečnom dôsledku vecne správny, avšak odôvodnenie tohto rozhodnutia nedáva obraz o tom, ako sa súd vyporiadal s rozhodnými otázkami. Na druhej strane môže tiež nastať situácia, že výrok rozhodnutia nie je vecne správny, avšak nie je možné dospieť k záveru o jeho nepreskúmateľnosti, keďže súd dal odpovede, aj keď nesprávne, na všetky rozhodné otázky.

S poukazom na uvedené úvahy odvolací súd na základe preskúmania napadnutého rozsudku okresného súdu sa nestotožnil s názorom navrhovateľa o jeho nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku, keďže okresný súd v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení napadnutého rozsudku dal odpovede na všetky otázky rozhodné pre posúdenie správnosti jeho rozhodnutia v predmetnej veci a uviedol úvahy, ktoré ho viedli k týmto odpoveďiam na rozhodné otázky.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je vo výroku vecne správny, potvrdil rozsudok okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že sa nestotožnil ani s dôvodnosťou návrhu navrhovateľa na vyslovenie prípustnosti dovolania proti tomuto rozhodnutiu. S poukazom na vyššie uvedené je nepochybné, že dovolací súd sa už v dovolacom konaní pod sp. zn. 4 MCdo 17/2014 nepochybné zaoberal s otázkou aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na právne vzťahy, založené zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pričom odvolací súd pri tomto rozhodnutí vychádzal z právnych záverov uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní úspešným odporcom vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Odporcovia si uplatnili nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 83,06 eur, ktoré trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia advokátom, a to odmeny za podanie vyjadrenia vo výške 61,41 eur, režijného paušálu vo výške 7,81 eur a z DPH vo výške 20 %. Keďže uplatnené trovy právneho zastúpenia odporcov v odvolacom konaní sú v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom období, odvolací súd priznal odporcom nárok na náhradu trov konania v odvolacom konaní tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné .